VIDU59-1-8

කඩොලාන ක්ෂය වන සම්පතක්

මාලා අමරසිංහ
ජාතික ජලජ සම්පත් නියෝජිතායතනය,
කාක දූපත,
කොළඹ - 15

කඩොලාන යනු කුමක්ද?

කඩොලාන යනු මහ වඩදියෙහි ඉහළ ජල මට්ටමත් මධ්‍යන්‍ය මුහුදු මට්ටමට ආසන්න එහෙත් ඊට ඉහළ මට්ටමත් අතර, එනම් අතුරු උදම් කලාපයෙහි, වැඩෙන ගස් සහ පඳුරුය. ආවරණ වූ නිවර්තනික සහ අතුරු නිවර්තනික වෙරළවල මෙම කඩොලාන ශාක බහුලව දක්නට ලැබෙන අතර, ලවණ ජලය අතුල්වන ගංගා මුවදොර වලද මේවා පැතිර පවතී. කඩොලාන ශාක මෙම ස්ථානයන්හි ස්ථාවර ප්‍රජාවෙහි ප්‍රධානතම ශාක වර්ගය වෙයි. ඒවා සාමාන්‍යයෙන් එම ස්ථානවලට සීමිත වන අතර එහි පොදු අනන්‍යතාවයට හේතු වෙයි. බොහෝ කඩොලාන බිම් (වගුරු) උණුසුම්වූත්, දුහද හමන්නාවූත්, මදුරුවන් ගහණවූත්, අභ්‍යන්තරයට ප්‍රවිෂ්ට විය නොහැකි වූත් ස්ථාන වෙයි. මේ හේතුකොටගෙන මෑත කාලයක් වන තෙක් මේවා පිළිබඳව එතරම් තැකීමක් නොකරන ලදි. එසේ වුවද කඩොලාන අද්විතීය පරිසර පද්ධතියකි.

කඩොලාන සහ කඩොලාන වගුරු අද්විතීය වන්නේ මන්ද?

ශාකයන්ගේ වැඩීමට කිසිසේත් හිතකර නොවන තත්ත්වයන් පවතින, අතුරු උදම් කලාපයන්හි සාර්ථකව පිවත්වීමට ඇති හැකියාව නිසා කඩොලාන අද්විතීය වෙයි. මෙකී ප්‍රදේශ, වඩදියට යටවී අනතුරුව නිරාවරණය වෙයි. මෙම පරිසරයන්හි කඩොලාන ශාක මුහුණපාන විශාලතම ගැටළු නම් ජීවිත පැවැත්මට ඉවහල් වන්නා වූ ප්‍රධාන සාධක වන ජලය සහ (ආශ්වාසය සඳහා) වාතය ලබා ගැනීමේ දුෂ්කරතාය. කඩොල් ශාකයන්හි දෛනිකව (ලවණ) ජලය ස්පර්ශ වන නමුදු එම ජලයේ ලවණ සාන්ද්‍රණය අධිකවන බැවින් එය උකහා ගැනීමට මෙම ශාකයන්ගේ මුල්වලට නොහැකිය. මෙම තත්ත්වය හඳුන්වනු ලබන්නේ කායික වියළිතාවය යනුවෙනි. මෙම ප්‍රශ්නයට මුහුණ දීම සඳහා කඩොලාන ශාක, ඝන බාහිර ආවරණද, බොහෝවිට ජලය ගබඩා වීමෙන් මෙලෙක් වූ කුඩා පතුද වර්ධනය කරගනිමින් විවිධ ආකාරයට අනුවර්තනය වී ඇත. ජලය සංරක්ෂණය සඳහා සුදුසු පරිදි හැඩ ගැසීමට අමතරව මෙම ශාක ජලය සමඟ ගනු ලබන ලවණ බැහැර කිරීම සඳහාද විවිධ කායික විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ වර්ධනය කරගෙන ඇත. පරිසරයෙන් වාතය උකහා ගැනීම සඳහා අනුවර්තනය වීමේදී වර්ධනය වී ඇති ව්‍යුහයන් කඩොලාන ශාකයන්ට ආවේනික බාහිර පෙනුම ගෙනදී ඇත. ශ්වසන මුල් හෙවත් වායුධර මුල් *Avicennia* සහ *Sonneratia* (මන්ඩා සහ කිරල නමින් හඳුන්වන) ශාකයන් විසින් පරිසරයෙන් වායුව ලබා ගැනීමට වර්ධනය කරගෙන ඇති විශේෂ ව්‍යුහයන්ය. මෙම මුල්, භූගත මූල පද්ධතියෙන් බිහි වී පොළොවෙන් පිටතට වැඩී වඩදිය මට්ටමෙන් ඉහළට නෙරීමෙන්, ජලයේ ගිලී ඇති මූල පද්ධතියට නොකඩවා වාතය සපයන මාර්ගයක් සලසයි. කඩොල් නමින් හැඳින්වෙන *Rhizophora* වර්ගය, කඳෙන් කරු මුල් වර්ධනය කර ගනියි. මේවා අවසානයේ මඩවලට සවිවී, වාත මාර්ගයත් සැපයීමත්, රළ පහරට සහ සුළං පහරට ලක්වන කඩොලාන ශාකයට ඒවාට ඔරොත්තු දීමේ ශක්තිය ලබාදීමත් යන කාර්යයන් දෙකම ඉටු කරයි. *Bruguiera* සහ (බේරිය නමින් හැඳින්වෙන) *Lumnitzera* වැනි කඩොල් ශාක විසින් වර්ධනය කරගෙන ඇති දනහිස් මුල්ද සාර්ථක අන්දමින් වාතය සපයන මාර්ග වෙයි.

කඩොලාන වගුරුබිම් වල අද්විතීයත්වයට වඩාත්ම හේතු වන්නේ ඒවායේ පිහිටීමයි: එනම් ඒවා ගොඩබිම සහ මුහුද අතර මායිමේ පිහිටා තිබීමයි. කඩොලාන බිම් වලට ආවේනික වගුරු ආශ්‍රිත සතුන්ට අමතරව ක්ෂීරපායින්, උරගයින් සහ පක්ෂීන් ගොඩබිම දෙසින් ඒවාට ආකර්ෂණය වෙති. මේ අතර, වඩදියත් සමඟ ඉස්සන්, කකුළුවන් සහ මසුන් වගුරු වෙත සංක්‍රමණය වෙති. සතුන් මෙම වගුරු වෙත ඇදී එන්නේ රැකවරණය සහ ආහාර සඳහාය. වඩදිය සමඟ කඩොලාන වගුරු බිම්වලට ජලය ගලන අතර ශාකයන්ගේ අතුරුණු සහ වෘක්ෂලතාදියෙහි දිරාපත් වූ අංශු (නික්ෂේප), බාදිය සහ දියවැල් සමඟ වෙරළබඩ සහ ඇතැම්විට ඔබ වෙරළත ප්‍රදේශවලටත් සේදී එයි. මෙකී නික්ෂේප ගංගා මෝයවල සහ වෙරළබඩ ජලයෙහි ආහාර දමයන්ගේ ආහාර මූලය වෙයි. තවද, මේවාට පෘෂ්ඨීය ජලය සහ ගංගා අපවාහය වශයෙන් ගලා එන මිරිදිය සමග ගොඩබිම මූලාශ්‍රයන්ගෙන්ද ශාක සඳහා අත්‍යවශ්‍ය අනෛද්‍රිය පෝෂ්‍ය ද්‍රව්‍ය ලැබෙයි. එහෙයින් මෙම කඩොලාන වගුරු බිම්, යාබද පරිසර පද්ධතීන් හා අන්තර් ක්‍රියා කරන, එමගින් සිය බලපෑම අතුරු උදම් කලාපයෙන් බෙහෙවින් ඔබ්බට ව්‍යාප්ත කරන, විවෘත පරිසර පද්ධතීන් වෙති.

කඩොලාන සහ කඩොලාන වගුරු බිම් වැදගත් වන්නේද?

මෙම ප්‍රදේශ වලින් කෙලින්ම ලබාගන්නා ද්‍රව්‍ය නිසාද, ඒවා තුළින් සහ ඒවායේ සීමාවන්ට ඔබ්බෙන් සැලසෙන මෙහෙයන් නිසාද මෙම සම්පත වැදගත් වෙයි.

ඉදිකිරීමේ ද්‍රව්‍ය වල සිට මද්‍යසාරය සහ මී පැණි දක්වා වූ විවිධ වූ ද්‍රව්‍ය සම්භාරයක් කඩොලාන වනාන්තරයන්ගෙන් ලැබේ. දර, විවිධ සරල මසුන් මැරීමේ ක්‍රම සඳහාත් තාවකාලික නිවහන් සඳහාත් අවශ්‍ය ඉණි සහ කණු හා වැටින් වර්ග, ශ්‍රී ලංකාවේ කඩොලාන වනාන්තරයන්ගෙන් ලබාගන්නා ප්‍රධානතම ද්‍රව්‍ය වෙයි. ශ්‍රී ලංකාවේ කඩොලාන බිම් කළමනාකරණය කර නොමැති නමුදු මීගමු කලපුවේ සීමිත කඩොලාන ප්‍රදේශයක් (මුන්නක්කර) ඉන් ලබාගත හැකි ආර්ථික ප්‍රයෝජන උදෙසා, ගැමියන් විසින් පරම්පරා දෙකක පමණ කාලයක් මුළුල්ලේ වගාකර, කළමනාකරණය කර ඇත. මෙම ගැමියන් වැඩි දෙනාගේ ජීවන මාර්ගය වී ඇත්තේ කලපුවේ හෝ මුහුදේ මසුන් මැරීමයි. නොගැඹුරු කලපු ජලයේ මසුන් ඇල්ලීම සඳහා මොවුන්

ප්‍රධාන වශයෙන්ම යොදා ගන්නේ 'මස්අතු' නමින් හැඳින්වෙන ක්‍රමයයි. මෙය මසුන් රඳවා ගැනීමේ නිෂ්ක්‍රිය උපක්‍රමයකි. රවුම් හෝ හතරැස් හැඩයට සැකසෙන මේවා ප්‍රමාණයෙන් විවිධය. මසුන්ට සහ ඉස්සන්ට මෙම මස්අතු වලින් රැකවරණය සහ ආහාර ලැබෙන බැවින්, මෙම සතුන් ඒවාට ඇදී එති. මොවුන් ආර්ථික වශයෙන් වැදගත් ජලජ ජීවීන් වෙති. මෙම මස්අතු සකස් කරනු ලබන්නේ කඩොලාන ශාකයන්ගෙන් ලබාගන්නා රිටි වලිනි. මෙහිදී කඩොල් අතු ගැඹුර මීටර් 1.5 කට නොඅඩු ජලයේ තිරස් අතට හෝ මදක් ඇලව හෝ තැන්පත් කෙරේ. මේවායින් මසුන් ඉවත් කරගන්නේ දින 10-15 අතර කාලයකට වරකි. මස්අතු දැලකින් වටකර, කෝටු සහ අතු ඉවත් කර අත් දැලකින් හෝ කෙනෙසි දැලකින් මසුන් එකතු කරගනු ලැබේ. මස්අතු මගින් අල්ලා ගන්නා මසුන්ගෙන් වැඩි සංඛ්‍යාවක් පැටවුන් වන නමුදු එසේ මසුන් ඇල්ලීමෙන් සැලකිය යුතු ආදයමක් ලැබෙයි. කඩොලාන බිම් මේ සඳහා අතු ලබාගැනීමට ඉතා සුදුසු මූලාශ්‍රයක් වන හෙයින්, (කෝටු සහ අතු ලබා ගැනීම සඳහා) කඩොල් වගා කිරීම මස් අතු මගින් මසුන් ඇල්ලීමේ කර්මාන්තයේම කොටසක් බවට පත්වී තිබේ. මෙම වගාකල කඩොලාන වලින් ටැනින් සහ සුළු දැවද ලබා ගැනේ.

කඩොලාන බීජ, විශේෂයෙන්ම කඩොල් වර්ගයේ බීජ, වැඩි වශයෙන්ම ළමුන් විසින්, බාදිය කාලයේ විවේක වේලාවන්හිදී මඩතලා වල පැල කරනු ලැබේ. මෙසේ වවනු ලබන ඇතැම් කඩොලාන වගාවන් අක්කර 5-7 ක් තරම් විශාලය. මේ අතර නිවෙස් අසල පවතින ඇතැම් වගාවන් මීටර් 10 ත් 15 ත් අතර ප්‍රමාණයේ ඉතා කුඩා වගාවන් වේ. මෙම ප්‍රදේශයේ කලපු සීමාවේ පිහිටි වාසස්ථානවලින් වැඩි සංඛ්‍යාවක තලපුව මායිමේ සුළං ආවරණයක් වශයෙන්ද, මඩ තලාවේ මඩ අවසාදිත තහවුරු කිරීම සඳහාද මෙබඳු කඩොල් කැලෑ පවතිනු දක්නට ලැබේ. පසුව මෙම නිවැසියෝ තම ඉඩමේ කොටසක් වශයෙන් (නීති විරෝධීව වුවද) ඒවාට හිමිකම් කියති.

උසින් මීටර් 6 ට සහ විශ්කම්භය සෙ. මීටර් 3 ට අඩු කඩොල් ශාක (විශේෂයෙන් ඍජු කඳන් සහිත *Rhizophora* වර්ගය) මෙම වන රොදවලින් කපා ඉවත් කරගනු නොලැබේ. එහෙයින් වරණීය වශයෙන් දැව කැපීම මේවායේ පොදුවේ අනුගමනය කරන පිළිවෙතයි. මෙම ප්‍රදේශයේ වනගතව පිහිටි කඩොලාන වගුරු බිම්වලත්, මෙකී වගාකල කඩොල් කැලෑ වලත්, ප්‍රධානතම කඩොල් වර්ගය වන *Rhizophora* අස්වනු දැව (කණු) සඳහා කපාගනු ලබන අතර, ඒවායේ කරු මුල් දර වශයෙන් භාවිතා වෙයි. මෙම වගාවන්හි රෝපණය කරනු ලබන තවත් කඩොල් වර්ගයක් වන *Ceriops* වර්ගය, *Rhizophora* හැරුණුකොට ටැනින් සඳහා පොතු ලබාගන්නා අනෙක් ප්‍රධාන කඩොල් වර්ගය වෙයි. මෙම පදුරුවල අස්වනු ලබාගන්නේ ප්‍රධාන වශයෙන්ම ටැනින් බහුල වශයෙන් අන්තර්ගතව ඇති මේවායේ පොතු ලබාගැනීම සඳහාය. මස්අතු සඳහා අතු සහ කෝටු *Lumnitzera* හෙවත් බේරිය වලින් ලබා ගැනේ. මේවායේ මුල් පද්ධතිය හා පහළ කොටස නැවත පදුරු දැමීම සඳහා ඉතිරි කරමින්, දඬු සහ අතු කලින් කලට කපා ගනු ලැබේ. රිටි, කණු සහ ටැනින් ලබාගැනීම පිණිස *Bruguiera* වර්ගයද මෙම වගාවන්හි වවනු ලැබේ.

පරම්පරා ගණනක් පැරණි මෙම වගා පිළිවෙත සංරක්ෂණයට යොමු වූ කළමනාකරණය සහ සම්පත් උපයෝජනය පිළිබඳ අගනා ආදර්ශයකි. මෙය කඩොලාන වනාන්තර පුනරුත්ථාපනය කළයුතුව ඇති වෙනත් ප්‍රදේශවලද ප්‍රජා සහභාගිත්වය ඇතිව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සුදුසු ක්‍රමයකි.

කඩොලාන වගුරු බිම් අසල පදිංචි වැසියන් විසින් දර සපයා ගැනීමේ වැදගත් මාර්ගයක් ලෙසද ඒවා ප්‍රයෝජනයට ගනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ කඩොලාන සම්පත් ශීඝ්‍රයෙන් පිරිහී යාමට එක් හේතුවක් වන්නේ, ඒවායින් අසීමිතව දැව ලබා ගැනීමයි. කඩොල් ලී වලින් අඟුරු සෑදීම ශ්‍රී ලංකාවේ නොකෙරුණද, තායිලන්තයේ, මලයාසියාවේ, පිලිපීනයේ සහ වෙනත් නිරිතදිග ආසියනු රටවල් ගණනාවක එය ඉතා වාසිදායක කර්මාන්තයක් වශයෙන් කරගෙන යනු ලබයි. ශ්‍රී ලංකාවේ කඩොලාන වනාන්තරවල නිෂ්පාදන ආශ්‍රිතව කර්මාන්ත පවත්වාගෙන යාමට තරම් ශාක ප්‍රමාණයක් ඒවායේ නැත. තුලනාත්මකව බලන කල මෙහි පවතින පටුවූ අතුරු උදම් කලාපය, කඩොලාන වාසස්ථාන සහ මිනිසා විසින් කරන කටයුතු වලින් කඩොලාන විනාශවීම මෙම තත්ත්වයට හේතුවන කරුණු විය හැකිය.

ගිංපොල් ගස තවත් සිත්කළු කඩොල් වර්ගයකි. කඳක් නැති පොල් ගසක් වැනි මෙය වඩදිය හා බාදියෙහි බලපෑමට හසුවන ගං තීරයන්හි සශ්‍රීකව වැවේ. මෙහි මල කැපීමෙන් ලබාගන්නා යුෂ පැසවූ විට මද්‍යසාර සෑදේ. එම මද්‍යසාරය වාහන සඳහා සුදුසු ඉන්ධනයක් බවට හැරවිය හැකිය. බොහෝ ගිණිකොන දිග ආසියාතික රටවල කඩොලාන ආශ්‍රිත ප්‍රදේශවාසීනට වහලවල් සෙවිලි කිරීම සඳහා ඇති එකම ද්‍රව්‍යය වියූ ගිංපොල් අතුය. ගිංපොල් ශ්‍රී ලංකාවේ බස්නාහිර වෙරළ ඔස්සේ තැනින් තැන විසිර පවතිනු දක්නට ලැබෙයි.

සංවර්ධනය වන්නා වූ රටවල ඇති කඩොල් (විශේෂයෙන් මෙරට තෙල නමින් හැඳින්වෙන *Excoecaria* වර්ගය), සංවර්ධිත රටවල සමාගම් විසින් කපා පතුරු ගසා කඩදාසි පල්ප් සහ අංශු (පාටිකල්) බෝඩ් තැනීම සඳහා විශාල පරිමාණයෙන් උපයෝගී කරගනු ලැබේ.

කඩොලානයන්ගෙන් ලබාගන්නා විවිධ වූත්, අසීමිතවූත්, ද්‍රව්‍ය සම්භාරයට අමතරව කඩොලාන වගුරු බිම්වලින් මිනිසාට ආහාරද සැපයේ. ඒවායේ ජල මාර්ග වලින් ලැබෙන ගල් මාළු කිරි මාළු වැනි මසුන් සහ ඉස්සන්ද, මුහුදු අසබඩ තීරුවෙන් ලැබෙන කකුළුවන්, කාවාටින් සහ මට්ටින්ද, කුරුළු බිත්තර, මීපැණි සහ ආහාරයට ගතහැකි කිරල වැනි ගෙඩි වර්ගද මෙසේ ලැබෙන ආහාර වර්ග අතුරින් සමහරකි.

කඩොලානයන්ගෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන අතුරින්, (ශ්‍රී ලංකාවේ විශාල පාරිසරික උපද්‍රවයක් වන) වෙරළ මූදු කැමත් සුළං ප්‍රවේගයත් වලක්වන බාධකයක් වශයෙන්.

එමගින් ඉටුවන කාර්යය සුවිශේෂ තැනක් ගනියි. වෙරළේ ආරක්ෂාව සඳහා මිනිසා විසින් ඉදිකරනු ලබන බාධක මෙන් නොව, විශාල කුණාටුවකින් හානියට පත් වුවද, ස්වාභාවික අළුත්වැඩියා වීමේ ශක්තිය ඇති කඩොලාන ආවරණ අද්විතීය වෙයි.

කඩොලාන වගුරු බිම්, විවිධ වර්ගවල ඉස්සන් සහ ආහාර පිණිස ගත හැකි මසුන් ඇතිදැඩි වන ස්ථාන වෙයි. මුහුදේදී බෝවෙන මෙම ජලජ සතුන් පැටවුන් අවධියේ ආහාර සහ රැකවරණ පතා කඩොලාන වගුරු බිම් කරා සංක්‍රමණය වෙති. කඩොලාන බිම් අධික නිෂ්පාදකතාවයකින් යුක්තය. ප්‍රභාසංශ්ලේෂණය හේතුකොටගෙන ඒවායේ නිෂ්පාදනය වන ද්‍රව්‍ය රාශියක් ඒවායේ පත්‍ර සහ දඬුවල අන්තර්ගතව ඇත. මෙම පත්‍ර මැරී ගසින් ගිලිහී වගුරු පොළව මත පතිත වූ විට, වගුරු පසෙහි සහ පස මත ඇති විවිධ ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් ගේ ක්‍රියාකාරිත්වය හේතුකොටගෙන ඒවා ප්‍රෝටීන් බහුල අංශු හෙවත් නික්ෂේප බවට පත්වෙයි. මෙම නික්ෂේප අංශු වෙරළබඩ ජලය වෙතටත් ඇතැම්විට ඔබ වෙරළත ජලයටත් ගසාගෙන යයි. එහිදී ඒවා ඉතා කුඩා ජලජ සතුන් විසින් ආහාරයට ගනු ලබයි. මෙම කුඩා සතුන් මෙබඳු ජලයන්හි ආහාරදාමයෙහි මූලික සංරචකය වෙයි. වානිජමය වශයෙන් වැදගත් මසුන් (කෑමට ගන්නා මසුන්) ගේ ආහාර වන මෙම ජලජ සතුන්ට, කඩොලාන විනාශ කිරීම නිසා ඔවුන්ගේ ආහාර අහිමි වෙයි. මෙයින් අගනා මත්ස්‍ය සම්පත් වලට හානි පැමිණෙයි.

කඩොලාන වගුරු බිම්වල දක්නට ලැබෙන අද්විතීය ශාක සහ සත්ව සන්තතිය නිසාද විශේෂයෙන්ම ඒවායේ පක්ෂීන් නිසාද සංචාරක ව්‍යාපාරයටත්, අධ්‍යාපනික සහ පර්යේෂණ කටයුතු වලටත් අවස්ථාව සැළසෙයි. උදහරණ වශයෙන් ට්‍රිනිඩැඩ්හි කැරෝනි කඩොලාන වගුරු බිමෙහි වෙසෙන ස්කාලට් අයිබිස් කුරුල්ලන් විශාල සංඛ්‍යාව (පක්ෂීන් 20,000 ක් තරම්) හේතුකොටගෙන සංචාරකයින් ඇදී එති.

එහෙයින් කඩොලාන යනු ආර්ථික සම්පතක් වශයෙන් විග්‍රහ කළ හැකිය. මෙම සම්පත නිවර්තනික ප්‍රදේශවල වෙරළබඩ වාසීන් විසින් වසර දහස් ගණනක් මුළුල්ලේ පුළුල් ලෙස සහ විවිධ ආකාරයට ප්‍රයෝජනයට ගෙන ඇත. එහෙත් මෑත අවධියේදී, මිනිසා කෙරෙන් ඇතිවූ බලපෑම්වල ප්‍රමාණය සහ විවිධත්වය වැඩිවීම නිවර්තනික ප්‍රදේශ මුළුල්ලේ කඩොලානයන්ගේ සහ කඩොලාන බිම්වල පැවැත්මට තර්ජනයක් වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ තත්වයද මීට වෙනස් නොවේ. මෙහි කඩොලාන වගුරු බිම්වලින් වැඩි කොටස පොල් වගාව, මිනිසුන්ගේ පදිංචිය, නාගරික ප්‍රදේශ සහ සංචාරක නිකේතන වැනි වෙනත් ප්‍රයෝජනයන් සඳහා යොද ගනු ලැබ ඇත. ගංගා හරහා වේලි බැඳීමෙන්ද, ගඟ පහළ කඩොලාන වගුරුවලට ගලා එන මිරිදිය ප්‍රමාණය අඩුවී, කඩොලාන පසෙහි ලවණ සාන්ද්‍රණය (කඩොලානට අහිතකර වන පරිදි) වැඩිවී, පෝෂණ ද්‍රව්‍ය සැපයුම අඩුවීමෙන්, කඩොලාන කෙරෙහි අහිතකර බලපෑමක් ඇතිවෙයි.

කෙසේවුවද, ශීඝ්‍රයෙන් වැඩිවන ජනගහනයකින් සහ පිරිහෙන සම්පත් වලින් යුත් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටක් වන ශ්‍රී ලංකාවට, කඩොලාන බිම් සංරක්ෂණ කිරීම සහේතුක නොවන සුඛෝපභෝගී ක්‍රියාමාර්ගයක් විය හැකිය. එහෙත් ආර්ථික වශයෙන් ඒවායේ ඇති විශාල වැදගත්කම නිසා කඩොලාන බිම් සංරක්ෂණයට නැඹුරුව කළමනාකරණය කිරීම සහ උපයෝජනය සාතිශය වැදගත් වෙයි.